

Утвърдилът:
Иrena Христова
Директор на ДГ 129 „Приказен свят“
ЗАПОВЕД №778-06/15.09.2021 г.

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА ЗА УЧЕБНАТА 2021/2022 ГОДИНА

Програмата за превенция на ранното напускане на детската градина е основен инструмент за планиране на дейностите по задържане на децата в детската градина, разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие и е съобразена с цели в сферата на предучилищното образование. Тя е основен инструмент за планиране на дейности за задържане на децата в детската градина. Изготвянето на програма за превенция на ранно напускане на училище и др е подчинено на основните цели на предучилищното и училищното образование на образователната политика в република българия. Този процес е нормативно обоснован с чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие. Приемането и е в правомощията на педагогическия съвет. В предучилищното образование акцентът е поставен върху обхват на децата, вкл. 4-годишните и недопускане отсъствия и отпадане на деца от задължителното предучилищно образование за 5 и 6-годишните.

В Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020) преждевременното напускане е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдиби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Преждевременното напускане на образователната система води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване на качеството на живот на сегашното и на следващите поколения. Здравният статус и достъпът до ресурси и услуги, които могат да осигурят по-добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние, са в пряка зависимост от получената по-висока степен на образование.

1. ОСНОВНИ АКЦЕНТИ НА ПРОГРАМАТА

Програмата акцентира върху:

- 1.1. Мерки, свързани с превенцията на риска от отпадане от детска градина.
- 1.2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.
- 1.3. Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата.

2. ПРИЧИНИ ЗА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕЦА ОТ ДЕТСКАТА ГРАДИНА:

2.1. Икономически причини - Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в условия, водещи до повишен риск от отпадане. В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помогат на семействата си, което води до нарушаване на участието им в учебния процес. Голям е делът на семействата, които работят в чужбина, като децата са оставени да живеят с баби и дядовци или други роднини, които не контролират ефективно или не наಸърчават участието на децата в образователната система

2.2. Социални причини - Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца в риск от извършване на противообществени прояви, домашно насилие, налагането на строги наказания.

2.3. Образователни причини Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация.

2.4. Етнокултурни причини - Етнокултурното многообразие в съвременната българска образователна система се изразява в специфичните етнически, религиозни и езикови измерения. Силно действащите вътрешно групови норми и натисъкът на етнокултурните традиции сред уязвими етнически общности и групи предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на детската градина: отсъствие на познавателна мотивация, ниска степен на готовност за училище, липсва мотивация на родителите за получаване на образование от децата им и др.

2.5. Институционални причини. Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и ниво детска градина за справяне с преждевременното напускане; недостатъчно ефективният контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане на децата в образователната система. Положителната промяна на състоянието изисква прилагането на комплексни мерки и добра координация между институциите от няколко различни сектора на всяко ниво на управление - национално, регионално, местно и институционално.

2.6. Причини, свързани със здравния статус. В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в образователната система. Тук се включват и всички фактори на материалната база, образователната среда, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят на изискванията за прилагане на принципите на приобщаващото образование.

3. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Увеличаване разнообразието и ефективността на прилаганите от детската градина мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез подкрепа и публично оповестяване на добри практики и политики.
2. Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на програми, в резултат на което да намалее броят на децата в риск от отпадане.
3. Създаване на подкрепяща среда за децата в детската градина.
4. Осигуряване на равен достъп, подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното образование на деца от уязвими групи и гарантиране тяхното качествено участие във възпитателно-образователния процес в ДГ „Приказен свят“ заедно с останалите деца като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация.
5. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на детската градина с оглед ограничаване на последиците от тях.
6. Насърчаване на включването в образоването на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
7. Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване във възпитателно-образователния процес.
8. Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на детската градина.

4. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ :

- Ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете и насърчаване развитието и реализациите му, формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;

- Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо деца в риск от отпадане на ниво детска градина, основаващи се на системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности;
- Задържане на нивото на отпаднали деца от детската градина.
- Създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност;
- Подобрени резултати от образование и възпитание, осигурена подходяща образователна подкрепа за развитието на всяко дете, включително на деца от уязвими етнически общности и на деца със специални образователни потребности.

5. КЛЮЧОВИ МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТИВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКА ГРАДИНА

Постигането на стратегическата и оперативните цели на Програмата се осъществява чрез:

- Превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват..
- Интервенция, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица, следвайки принципа за решаване на проблемите на най-ниско равнище.
- Компенсиране, което има за цел да подпомогне преждевременно напусналите образователни институции отново да се включат в образоването, като им бъдат предложени разнообразни и достъпни форми за завръщане в системата на образование и обучение.

6. КЛЮЧОВИ МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕНИНО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКА ГРАДИНА

6.1. Осигуряване на позитивна образователна среда. Позитивната образователна среда е свързана с ясно дефиниране на правата, задълженията и отговорностите на участниците в образователния процес за осигуряване на условия за образование, благоприятстващо развитието на личността на всяко дете , както и с подобряване взаимодействието в образователните институции.

6.2. Повишаване качеството на образоването като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и предотвратяване на преждевременното напускане на детската градина.

Постигането на по-добри резултати от обучението на децата спомага за преодоляване на евентуални пречки пред развитието им, за придобиване на ключовите компетентности и осигурява възможности за личностна реализация.

6.3. Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образоването за децата от уязвими етнически общности. Политиката за всеобхватно, достъпно и качествено образование се отнася до всички български деца без оглед на тяхната етническа принадлежност. Детската градина осъществява трайни мерки за осъществяване на образователната интеграция на децата и съхранение и развитие на тяхната идентичност.

6.4. Достъп до качествено образование за деца със специални образователни потребности.

7. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКА ГРАДИНА №129 „ПРИКАЗЕН СВЯТ“

- 7.1. Разработване и изпълнение на собствена програма за превенция;
- 7.2. Подобряване на капацитета на педагогическите екипи за идентифициране на причините за отпадане, разработване и прилагане на механизми за контрол, оценка и самооценка на дейността на директора и педагогическите специалисти по отношение намаляването на отсъствията, разработването на система за намаляване на отсъствията на децата ;
- 7.3. Партийорство с други заинтересовани страни и специалисти за работа с уязвими семейства и общности;
- 7.4. Развиване на дейности в подкрепа на всяко дете;
- 7.5. Активно взаимодействие между родители, деца и педагогически специалисти;
- 7.6. Разработването на система за ранно предупреждение в детската градина ; 7.7. Превентивни дейности свързани с идентифициране на децата, застрашени от преждевременно напускане на образователната институция, както и на причините за всеки конкретен случай.
- 7.8. Прилагане на съвременни подходи на преподаване, съобразени с индивидуалността на детето като партньор в образователния процес;
- 7.9. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на рисък от преждевременно напускане на детската градина;
- 7.10. Формиране на нагласа за учене през целия живот от най-ранна възраст; 7.11. Назначаване на помощник на учителя при идентифицирана необходимост;
- 7.12. Групите не се обособяват според етническата принадлежност на децата;
- 7.13. Ориентиране на обучението към работа в мултикултурна група;
- 7.14. Повишаване на интеркултурната компетентност на всички участници в образователния процес;
- 7.15. Предоставяне на допълнително обучение по български език, когато е необходимо, като паралелно с това се осигурява възможност и за обучение по майчин език;
- 7.16. Осигуряване на екипи за подкрепа на личностно развитие, за деца със специални образователни потребности, включващи необходимите специалисти, осигурени от РЦППО – София - град и ДЛЦ.
- 7.17. Осигуряване на подкрепяща среда.

8. КЛЮЧОВИ МЕРКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ДЕТСКА ГРАДИНА

- 8.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите. Родителите и местната общност са участници в процеса на образование. Те са основен фактор за подпомагане на децата в рисък от преждевременно напускане на образователната система.
- 8.2. Подкрепа за развитието на децата за осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на децата е необходима и допълнителна подкрепа. Тя се предоставя на деца : със специални образователни

потребности; с хронични заболявания; в риск; с изявени дарби, като ограничава преждевременното напускане на училище и предотвратява социалното изключване.

8.3. Прилагане на системи за ранно предупреждение. След идентифициране на децата, застрашени от преждевременно напускане на детската градина и причините за това, се прилагат конкретни мерки за всяко застрашено дете.

8.4. Развитие на занимания по интереси. Заниманията по интереси имат доказан ефект като средство за повишаване удовлетвореността на децата от живота в детската градина и ограничаване на преждевременното напускане на образователната институция;

8.5. Подпомагане на деца, застрашени от преждевременно напускане на детската градина, по финансови причини.

9. ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКА ГРАДИНА №129 „ПРИКАЗЕН СВЯТ“

9.1. Повишаване отговорността на родителите и тяхната активност за сътрудничество с учителите и ръководството на детската градина с цел развитието на децата им с фокус върху родители от уязвими групи за насищаване на редовното посещаване на детската градина;

9.2. Провеждане на Училище за родители;

9.3. Провеждане на социално – педагогически тренинги с родители;

9.4. Провеждане на открити практики с участието на родители;

9.5. Осигуряване на педагогически съветник в детската градина;

9.6. Въвеждане на съвременни подходи за управление на дисциплината за преодоляване на фрагментарността в това отношение и постигане на последователна политика в областта на възпитанието;

9.7. Дете в риск: - работа със семейството на детето; - насочване към работа с психолог, педагогически съветник;

9.8. При липсата на финансови средства на семейството за осигуряване на редовното присъствие и активното участие на децата в образователния процес може да се осъществи целева финансова подкрепа, която включва частично или пълно заплащане на таксите от общината в детските градини за децата от семейства с ниски доходи.

10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

За изпълнение на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции. Всички участници в образователния процес /семейство, детската градина, институции/ трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели. Програмата на ДГ №129 „Приказен свят“ е приета с решение на педагогически съвет Протокол № 1/15.09.2021г. и е утвърдена със заповед на директора №...../15.09.2021 г.